

**PROGRAM INTERVENSI DALAM PENINGKATAN KEMAHIRAN
PENDENGARAN DAN PERTUTURAN MURID-MURID BERMASALAH
PENDENGARAN**

ONG YOKE TENG

**DISERTASI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI
IJAZAH SARJANA PATOLOGI BAHASA DAN PERTUTURAN**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

OKTOBER 2004

Perpustakaan Universiti Malaya

A511934222

PERAKUAN HASIL KERJA AKADEMIK

Dengan ini, saya ONG YOKE TENG, No. Pendaftaran : TGD 99003 mengakui bahawa Laporan Penyelidikan yang saya serah bertajuk :

“Program Intervensi Dalam Peningkatan Kemahiran Pendengaran Dan Pertuturan Murid-murid Bermasalah Pendengaran”

adalah hasil kerja akademik saya sendiri kecuali bahan-bahan / petikan-petikan yang telah dinyatakan sumber asalnya.

Tandatangan :
(ONG YOKE TENG)

Tarikh : 30 Oktober 2004

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mencuba satu pendekatan *Auditory-verbal therapy* yang boleh menyelesaikan masalah penguasaan pertuturan di kalangan individu bermasalah pendengaran. Selain memastikan kefungsiian alat bantu dengar yang digunakan oleh murid yang cacat pendengaran, kajian ini ingin juga meningkatkan kemahiran pendengaran dan pertuturan empat orang subjek melalui intervensi pendengaran dan pertuturan yang diberikan ke atas empat orang murid Tahun 1 (subjek) di Sekolah Rendah Pendidikan Khas, Alor Star, Kedah Darul Aman. Kajian ini dibahagikan kepada enam bahagian: (a) Pemeriksaan alat bantu dengar secara visual dan enam bunyi Ling; (b) Pemeriksaan awal dan akhir dalam ujian Artikulasi Goldman-Fristoe (c) Program intervensi pendengaran dan pertuturan dan (d) Perbincangan dengan ibu bapa dan guru tentang aktiviti pengukuhan ('carryover'). Dapatan kajian menunjukkan bahawa alat bantu dengar yang diguna oleh murid bermasalah pendengaran berfungsi dengan baik. Dua orang murid dapat mendengar dengan baik, seorang sederhana dan seorang adalah memuaskan. Seterusnya, hasil kajian menunjukkan terdapat peningkatan dalam kemahiran mendengar dan menyebut di kalangan murid bermasalah pendengaran setelah mengikuti program intervensi. Oleh itu, satu usaha perlu diteruskan untuk membantu murid-murid bermasalah pendengaran, terutamanya murid yang berpotensi menguasai pertuturan kerana masih mempunyai sisa pendengaran yang boleh dibantu oleh kegunaan alat bantu dengar, supaya mereka dapat meneruskan kehidupan mereka dengan lebih sempurna dan bermakna bersama-sama orang normal yang lain.

ABSTRACT

The main purpose of carrying out this research was to find out the effectiveness of Auditory-verbal therapy to those hearing-impaired individuals so as to help solve their speech acquisition problem. Besides ensuring the functioning of hearing-aids worn by subjects, auditory and speech intervention was applied to train the subjects with the aim to improve the hearing and speech skills of four standard one pupils (subjects) of Alor Setar Special Education Primary School in Kedah. This study was divided into four major parts : (a) Visual test and Ling's Six Sound Test of hearing-aids worn by subjects; (b) Pre-test and post-test of articulation of subjects using the Goldman-Fristoe Test of Articulation; (c) Auditory and speech intervention programme; (d) Discussion involving researcher, teachers and parents or significant others concerning *carryover* activities to consolidate the newly acquired speech sounds by the subjects. Results indicated that the hearing-aids worn by all four subjects were performing optimally. Two of the subjects could hear very well with their hearing-aids, one could hear reasonably well and the forth one satisfactorily. Subsequently data shows an improvement in the hearing and speech skills among the four subjects after following the intervention programme. Hence, effect should be made to help pupils with hearing impairment, especially those with the residual hearing that could be aided by hearing-aids to acquire speech and hearing skills so that they could lead a more meaning life together with their normal hearing peers.

PENGHARGAAN

Saya ingin mengambil kesempatan ini untuk merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Tuhan kerana dengan izin-Nya saya dapat peluang menjalankan kajian ini sehingga dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan. Seterusnya penghargaan dan terima kasih diucapkan kepada Puan Siti Asiah Kencana Binti Abdullah di atas segala bimbingan, tunjuk ajar dan teguran yang berguna semasa menyelia saya dalam menyiapkan kertas kajian ini.

Tidak ketinggalan ialah ucapan terima kasih Guru Besar Sekolah Rendah Pendidikan Khas Alor Setar, guru-guru, Cik Khatijah Hussein selaku jurupulih pertuturan di sekolah itu dan ibu bapa dan empat orang subjek yang turut menyumbangkan masa, tenaga dan kemudahan-kemudahan bagi menolong saya dalam menyempurnakan kajian di sekolah itu.

Tidak lupa juga penghargaan ikhlas kepada keluarga saya yang dikasihi, buat suami En. Teoh Lai Huat, anak-anak tersayang Teoh Ying Ying, Teoh Yin Lan, Teoh Chien Nan, Teoh Hui Tze dan Teoh Kit Siang, yang tidak pernah memberi sebarang masalah atau halangan selama saya membuat kajian, saya hanya doa supaya mereka dicurahi dengan kasih sayang Tuhan yang tiada terhingga.

Akhir sekali kepada pensyarah-pensyarah seperti Puan Sathiadevi Kanagasabai, Dr. Zuraidah Mohd. Don, Puan Lynne Norasit dan En. Abdul Rahim Mat Yassim dari Fakulti Bahasa dan Linguistik yang menjadi pensyarah saya serta Puan Siti Asiah Kencana Abdullah yang menjadi penyelia tesis ini, terima kasih.

ISI KANDUNGAN

Muka Surat

ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	iv
ISI KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xiv
BAB 1 : PENGENALAN.....	1
1.0 Pendahuluan.....	1
1.1 Pendidikan Khas Untuk Kanak-Kanak Istimewa.....	2
1.1.1 Dasar-Dasar Pendidikan Khas.....	3
1.2 Pernyataan Masalah.....	4
1.3 Kerangka Konseptual Kajian.....	8
1.4 Objektif Kajian.....	11
1.5 Kepentingan Kajian.....	12
1.6 Batasan Kajian.....	14
1.7 Definisi Operasi.....	15
1.7.1 Definisi Kepekakan.....	15
1.7.1.1 Kurang Upaya Pendengaran.....	16
1.7.2 Program Pertuturan dan Pendengaran.....	16
1.7.3 Fonem.....	16
1.7.4 IPA (International Phonetic Alphabets).....	17

1.7.5	Vokal.....	17
1.7.5.1	Diftong.....	18
1.7.6	Konsonan.....	18
1.7.7	Ujian Artikulasi Goldman-Fristoe (Goldman-Fristoe Test Of Articulation).....	21
1.7.8	Teori-teori Penghasilan Pertuturan Di Dalam Bayi.....	21
 BAB 2 : TINJAUAN LITERATUR.....		25
2.0	Pendahuluan.....	25
2.1	Literatur Berkaitan.....	26
2.1.1	Sejarah Pendidikan Khas Bermasalah Pendengaran Di Malaysia (1952-1996)	26
2.1.2	Jenis Program Pendidikan Khas.....	28
2.1.3	Tempoh Persekolahan Untuk Pendidikan Khas.....	29
2.1.4	Kurikulum Pendidikan Khas.....	29
2.1.5	Pendidikan Untuk Kanak-Kanak Bermasalah Pendengaran.....	31
2.1.5.1	Peluang Persekolahan Untuk Kanak-Kanak Bermasalah Pendengaran.....	31
2.1.5.2	Prosedur Kemasukan Murid Ke Program Pendidikan Khas (Sekolah Khas Atau Program Pendidikan Khas Integrasi).....	32
2.1.6	Telinga Kita.....	34
2.1.7	Jenis-jenis Kecacatan Pendengaran.....	35
2.1.7.1	Jenis Kepekakan Konduktif.....	36

2.1.7.2	Jenis Kepekakan Saraf Deria (Sensori-neural Hearing Loss).....	37
2.1.7.3	Jenis Kepekakan Gabungan.....	38
2.1.8	Etiologi Atau Punca Kepekakan.....	42
2.1.9	Kesan-Kesan Kecacatan Pendengaran Kanak-kanak.....	43
2.1.10	Pemerolehan Bahasa.....	43
2.1.11	Perkembangan Bahasa Normal.....	46
2.1.12	Pertuturan.....	50
2.1.13	Corak Pertuturan Kanak-Kanak Bermasalah Pendengaran.....	51
2.1.14	Kepentingan Bahasa.....	52
2.1.15	Komunikasi.....	53
2.1.16	Kaedah Mengesan Kecacatan Pendengaran.....	54
2.1.17	Audiogram.....	55
2.1.18	Alat Bantu Dengar.....	56
2.1.18.1	Jenis Alat Bantu Dengar.....	57
2.1.18.1.1	Belakang Telinga (Behind The Ear/BTE)....	57
2.1.18.1.2	Dalam Telinga (In The Ear/ITE).....	58
2.1.18.1.3	Di Badan (Body Worn).....	59
2.1.18.1.4	Di Cermin Mata (Spectacle).....	59
2.1.18.1.5	Pacakan Koklear.....	60
2.2	Kajian-Kajian Berkaitan.....	61
2.2.1	Kajian Luar Negeri.....	61
2.2.2	Kajian Dalam Negeri.....	65

BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN.....	69
3.0 Pendahuluan.....	69
3.1 Reka Bentuk Kajian.....	69
3.2 Subjek Kajian.....	70
3.3 Lokasi Kajian.....	76
3.3.1 Latar Belakang Sekolah.....	76
3.4 Alat Kajian.....	79
3.5 Prosedur Intervensi Pertuturan Dan Pendengaran.....	81
3.5.1 Skop.....	82
3.5.1.1 Saringan.....	82
3.5.1.2 Pemilihan Subjek.....	82
3.5.1.3 Pemeriksaan Awal /Pretset, Penilaian Semasa /Ongoing Assessment And Diagnosis, Pemeriksaan Akhir /Post-test Dan Pemeriksaan Alat Pendengaran.....	83
3.5.1.3.1 Pemeriksaan Alat Bantu Dengar.....	84
3.5.1.4 Program Intervensi Pertuturan Dan Pendengaran.....	86
3.5.1.4.1 Intervensi Pendengaran.....	89
3.5.1.4.1.1 Kemahiran Mengesan Bunyi (Sound Awareness).....	89
3.5.1.4.1.2 Kemahiran Mengenal Bunyi (Sound Identification).....	90
3.5.1.4.1.3 Kemahiran Mengajuk Bunyi (Sound Imitation).....	92

3.5.1.4.1.4	Kemahiran Membezakan Bunyi (Sound Discrimination).....	93
3.5.1.4.1.5	Kemahiran Auditori (Auditory Attention).....	94
3.5.1.4.1.6	Kemahiran Auditori Dan Memori (Auditory Memory).....	95
3.5.1.4.2	Intervensi Pertuturan.....	95
3.5.1.4.2.1	Fonem / b /.....	104
3.5.1.4.2.2	Fonem / m /.....	109
3.5.1.4.2.3	Fonem / l /.....	111
3.5.1.4.2.4	Fonem / h /.....	112
3.5.1.4.2.5	Fonem / s /.....	114
3.5.1.4.2.6	Fonem / tʃ /.....	117
3.5.1.5	Pemungutan Data.....	119
3.5.1.6	Aktiviti Pengukuhan atau <i>Carryover</i>	120
3.6	Analisis Data.....	121

BAB 4 : DAPATAN KAJIAN DAN ANALISIS DATA.....123

4.0	Pendahuluan.....	123
4.1	Dapatan Kajian.....	124
4.1.1	Keputusan Penilaian Alat Bantu Dengar.....	124
4.1.1.1	Pemeriksaan Alat Bantu Dengar Secara Visual.....	124
4.1.1.2	Ujian Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	126
4.1.2	Analisis Ujian Pendengaran.....	130

4.1.2.1	Kemahiran Asas Mendengar.....	131
4.1.2.2	Kemahiran Auditori.....	132
4.1.3	Keputusan Ujian Artikulasi Goldman-Fristoe.....	134
4.1.4	Analisis Program Intervensi.....	136
4.1.4.1	Intervensi Pendengaran.....	137
4.1.4.2	Intervensi Pertuturan.....	142
4.1.5	Keputusan Ciri Fonologi.....	148
BAB 5	: PENUTUP.....	151
5.0	Pendahuluan.....	151
5.1	Perbincangan Dapatan Kajian.....	152
5.1.1	Pemeriksaan Alat Bantu Dengar Secara Visual.....	153
5.1.2	Ujian Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	155
5.1.3	Analisis Ujian Pendengaran.....	156
5.1.4	Analisis Ujian Artikulasi.....	157
5.1.4.1	Hasil Pemeriksaan Awal.....	158
5.1.4.2	Hasil Pemeriksaan Akhir.....	158
5.1.5	Penilaian Program Intervensi.....	159
5.1.5.1	Intervensi Pendengaran.....	159
5.1.5.2	Intervensi Pertuturan.....	160
5.2	Rumusan Kajian.....	161
5.3	Kesimpulan Kajian.....	163
5.4	Cadangan Peningkatan Mutu Kemahiran Mendengar Dan Bertutur.....	166
5.4.1	Penyelenggaraan Alat Bantu Dengar.....	166

5.4.2 Peranan Sekolah.....	167
5.4.3 Peranan Guru.....	168
5.4.4 Peranan Jabatan Pendidikan Khas.....	170
5.4.5 Peranan Ibu bapa.....	171
5.4.6 Peranan Jurupulih Pertuturan dan Audiologis.....	173
5.5 Cadangan Kajian Lanjutan.....	174
BIBLIOGRAFI.....	176
LAMPIRAN.....	181

SENARAI JADUAL

1.	Jadual 1.1	Kerangka Konseptual Kajian.....	9
2.	Jadual 1.2	Carta Konsonan-konsonan Primer.....	20
3.	Jadual 1.3	Carta Konsonan-konsonan Sekunder.....	20
4.	Jadual 2.1	Sekolah Pendidikan Khas Di Malaysia Tahun 2000.....	30
5.	Jadual 2.2	Tahap Atau Darjah Kecacatan Pendengaran (Degree of Hearing Loss).....	39
6.	Jadual 2.3	Cadangan Penggunaan Alat Bantu Dengar Dan Latihan Bacaan Bibir.....	41
7.	Jadual 2.4	Perkembangan Perbendaharaan Kata (Vocabulary Growth).....	47
8.	Jadual 2.5	Enam Kajian Berkenaan Umur Penguasaan Konsonan Oleh Kanak-kanak yang Normal.....	49
9.	Jadual 3.1	Tahap Pendengaran Subjek.....	75
10.	Jadual 4.1	Peratusan Kesesuaian Alat Bantu Dengar Yang Dinilai Secara Visual.....	125
11.	Jadual 4.2	Peratusan Kebolehan Subjek 1 Dalam Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	126
12.	Jadual 4.3	Peratusan Kebolehan Subjek 2 Dalam Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	127
13.	Jadual 4.4	Peratusan Kebolehan Subjek 3 Dalam Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	128

14.	Jadual 4.5	Peratusan Kebolehan Subjek 4 Dalam Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	129
15.	Jadual 4.6	Peratusan Kemahiran Asas Mendengar.....	131
16.	Jadual 4.7	Peratusan Kemahiran Auditori.....	133
17.	Jadual 4.8	Pencapaian Menyebut Fonem Sebelum Dan Selepas Ujian Artikulasi Goldman-Fristoe.....	135
18.	Jadual 5.1	Kebolehan Subjek-subjek Dalam Pengesanan Enam Bunyi Ling.....	155

SENARAI RAJAH

1.	Rajah 1.1	Carta Vokal-vokal Bahasa Melayu.....	21
2.	Rajah 1.2	Turutan Konsonan Dan Vokal Mengikut Jakobson.....	23
3.	Rajah 2.1	Cara Bagaimana Telinga Kita Mendengar.....	35
4.	Rajah 2.2	Kekuatan Bunyi Persekitaran (<i>Intensities of familiar environmental sounds</i>).....	40
5.	Rajah 2.3	Alat Bantu Dengar Jenis Belakang Telinga.....	57
6.	Rajah 2.4	Alat Bantu Dengar Jenis Dalam Telinga.....	58
7.	Rajah 2.5	Alat Bantu Dengar Jenis Di Badan.....	59
8.	Rajah 2.6	Alat Bantu Dengar Jenis Di Cermin Mata.....	59
9.	Rajah 3.1	'Speech Banana'.....	73
10.	Rajah 3.2	Program Intervensi.....	88